

Nr 501.

Av herrar **Staxäng och Munktell**, om avslag å *Kungl. Maj:ts proposition, nr 37, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.*

I proposition nr 37 föreslås, att inkomstbeskattningen i fråga om fastighet tillhörande bostadsförening eller bostadsaktiebolag skall ske icke såsom för närvarande hos föreningsmedlemmarna eller delägarna i bostadsaktiebolaget utan hos föreningen eller bolaget. Därvid skall såsom intäkt av fastighet upptagas 3 procent av fastighetens taxeringsvärde, varefter avdrag får ske för utgiven gäldränta och i förekommande fall tomträttsavgäld. Medlem eller delägare som icke tillgodogör sig sin lägenhet för bostadsändamål skall dock särskilt beskattas.

Den ifrågasatta ändringen motiveras främst av att härigenom skulle uppkomma avsevärda lättnader i taxeringsarbetet. Vidare har anförts, att den nuvarande ordningen medfört högst olika taxeringsresultat på skilda håll i landet.

Ett överförande av skattskyldigheten på bostadsföreningen eller bostadsaktiebolaget innebär i och för sig icke att nettointäkten av den fastighet varom fråga är undergår någon ändring till sin totala storlek. Det sammanlagda skattebeloppet blir dock ett annat på grund av att statsskatten är progressiv i fråga om fysiska personer men proportionell vad angår föreningar och aktiebolag. Den föreslagna anordningen innebär alltså, som även departementschefen framhållit, att hänsyn icke toges till den individuella skatteförmågan, och den är därför principiellt icke motiverad.

Även förslaget om övergång till en schablonmässig taxering av bostadsföreningarna och bostadsaktiebolagen står i strid mot gällande beskattningsprinciper. Vad i detta sammanhang anförts om att bostadsrätten innehaves ej för att förvärva inkomst utan för att tillgodose medlemmarnas behov av bostad saknar relevans vid den skattemässiga bedömningen. Oavsett om en juridisk person, som driver uthyrningsverksamhet, upplåter lägenheten till person som är intressent inom företaget eller till helt utomstående person, bör såsom skattepliktig inkomst upptagas det verkliga beloppet, icke ett fingerat sådant. Att tillämpa två olika beskattningsmetoder i fråga om samma slag av förvärvskälla ter sig stötande mot bakgrunden av den allmänt erkända principen om likformighet i beskattningen.

Den ifrågasatta ändringen skulle innebära, att inkomstbeskattningen av fastighetsinkomst ordnades på samma sätt för innehavare av bostads-

rätt som för villaägare. Medan emellertid enligt företagna utredningar övergången till schablonmässig taxering av villaägarens fastighetsinkomst skulle innebära en skärpt beskattning, leder metoden för bostadsrättsföreningarna till en lindring. Liksom bostadsföreningarna redan tidigare intar en privilegierad ställning i fråga om möjligheterna att få åtnjuta statliga subventioner vid fastighetens uppförande, skulle de nu komma att privilegieras vad gäller beskattningen. Ett sådant system ter sig för oss icke acceptabelt.

I detta sammanhang vill vi framhålla, att det över huvud taget strider mot principer som riksdagen tidigare accepterat att skatteledes utgiva subventioner till vissa samhällsgrupper.

Det förhållandet att den hittillsvarande beskattningsordningen lett till varierande resultat för olika bostadsföreningar eller bostadsaktiebolag är uppenbarligen icke ett giltigt skäl för en omläggning. Snarare visar detta, hur olämpligt det är att övergå till schablonmässig taxering. Att nettointäkten för bostadsföreningarna eller bostadsaktiebolagen med gällande ordning kan komma att variera i hög grad är icke förvånande. Med hänsyn till att hyresregleringen lett till en betydande stelhet och ojämnhet i hyressättningen vore det föga realistiskt att gå ut ifrån att nettointäkterna bort vara någorlunda jämna.

Vi vill bestämt motsätta oss den uppfattningen att beskattningsreglerna skall uppbyggas med åsidosättande av principen om rättvisa och jämlikhet i beskattningen av den anledningen att man härigenom kan åstadkomma lättnader i taxeringsarbetet. Den skattskyldiges intresse av ett riktigt beskattningsresultat måste alltid betraktas såsom det primära. Särskilt angeläget är ett dylikt betraktelsesätt vid en så hög skattenivå som den i vårt land nu rådande.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställer vi,
att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition
nr 37.

Stockholm den 2 februari 1954.

Ernst V. Staxäng.

Henrik Munktell.
